

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Sint-Jozefscollege te Izegem

Hoofdstructuur so

	Instellingsnummer	34579
	Instelling	Sint-Jozefscollege
Directeur		Greta FEYS
Adres		Burgemeester Vandenbogaerdelaan 53 - 8870 IZEGEM
Telefoon		051-33.59.33
Fax		051-31.72.89
e-mail		info@sintjozefscollege.be
website/URL		http://www.sintjozefscollege.be
	Bestuur van de instelling	974601 - VZW Kath. Secundair Onderw. Regio Izegem te IZEGEM
Adres		Burgemeester Vandenbogaerdelaan 53 - 8870 IZEGEM
	Scholengemeenschap	111501 - SGKSO Jozef de Pélichy te IZEGEM
Adres		Gentsestraat 31 - 8870 IZEGEM
	CLB	114751 - Vrij CLB Izegem te IZEGEM
Adres		Meensestraat 171 - 8870 IZEGEM
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	10/01/2012, 11/01/2012, 12/01/2012 en 13/01/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	13/01/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	03/02/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Henri Christiaen
	Teamleden	Jo Coeman Marjan Meulewaeter

Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil

Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
1. SAMENVATTING	6
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Structuuronderdelen/vakken in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus.....	7
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	8
3.1 Chemie en fysica in de tweede graad aso Economie en Wetenschappen en in de derde graad aso Wetenschappen-moderne talen, Wetenschappen-wiskunde en Latijn-wetenschappen.....	8
3.2 Geschiedenis in de tweede graad aso Economie en Wetenschappen en in de derde graad aso Economie-moderne talen, Economie-wiskunde, Wetenschappen-wiskunde, Moderne talen-wetenschappen en Latijn-wetenschappen	9
3.3 Economie in de tweede graad aso Economie en in de derde graad aso Economie-moderne talen en Economie-wiskunde.....	10
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	12
4.1 Begeleiding	12
4.2 Evaluatie	13
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	14
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	15
6.1 Wat doet de school goed?	15
6.2 Wat kan de school verbeteren?	16
6.3 Wat moet de school verbeteren?	16
7. ADVIES.....	16
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	17

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

Het rendement is hoog, wat blijkt uit de A -attestering, de geringe schoolse achterstand en de goede slaagkansen in het vervolgonderwijs. Het veilige leer- en leefklimaat en het leerlingentype (discipline en studie-inzet) spelen hierbij een rol. Globaal bekeken, gebeurt de leerlingenoriëntering zorgvuldig. Nochtans werd voor enkele specifieke gevallen vastgesteld dat via de clausulering met B-attesten een te strenge selectie wordt gehanteerd (tweede graad).

De professionele taakbekommernis in het lerarenkorps en de aansturing van de vakgroepwerking renderen. Het erkenningsonderzoek toont aan dat het onderwijs van de geïnspecteerde vakken voldoende vanuit de eindtermen en leerplandoelstellingen wordt ingevuld. De actualiteitsinslag bij de onderzochte vakken is meer dan verdienstelijk. Het studiepeil varieert van behoorlijk tot goed. De leerinhouden worden conform de leerplanvereisten op een voldoende niveau van kennis, inzicht en toepassing aangebracht. Overeenkomstig de leerplanvereisten hecht de schoolleiding belang aan het materiële en didactische comfort van de leraren. De interactieve en communicatieve benadering wordt bevorderd door het gebruik van ICT en het digitaal platform. De ICT-geletterdheid van de leerlingen zit op goede spoor, hoewel er vakafhankelijk verschillen in de intensiteit ervan optreden.

In de klaspraktijk handelen de leraren vakdeskundig en tonen ze een opvoedkundige taakbekommernis in relatie tot hun leerlingen. Dé onderwijskundige uitdaging slaat op een volwaardige realisering van de specifieke eindtermen van de onderzoekscompetentie. Op schoolniveau is een belangrijke aanzet tot een gestructureerde aanpak gegeven. De werkgroep onderzoekscompetentie speelt hier een sleutelrol. De vooropgezette basisprincipes en het stappenplan - naast de duiding van de rol van de vakgroepen - zijn kernelementen in de aansturing. Op de korte termijn verdient in sommige vakken de concrete vertaling van het onderzoeksconcept en een keuze van een gepaste onderzoeksoopdracht dringend aandacht.

Gedragen door een uitgeschreven visie op leerzorg is de leerbegeleiding op schoolniveau betrekkelijk goed uitgebouwd. De zorgvragen blijven veeleer beperkt. Niettemin worden de behoeften adequaat in kaart gebracht. De school kent zijn leerlingen qua mogelijkheden en studiehouding. De leerlingen met studieproblemen worden individueel ondersteund. Vaktekorten worden doorgaans geremedieerd, maar dit wordt niet steeds geregistreerd. De uitdagingen stellen zich eveneens op het vlak van het effectief gebruikmaken van de informatie van de begeleidingsfiches, het bundelen van de diverse initiatieven rond leerzorg en het maken van afspraken over de invulling van het concept leerzorg.

Op schoolniveau is de evaluatie- en rapporteringspraktijk vrij goed georganiseerd. De regelgeving terzake wordt gerespecteerd, wel kan er transparanter gecommuniceerd worden. Ook is er een correcte en zorgvuldige administratieve afhandeling van de processen-verbaal en notulen. De beschikbare informatie op schoolniveau is duidelijk en overzichtelijk, terwijl de rapportcommentaren in traditionele zin geformuleerd zijn. In de klaspraktijk helt de evaluatie over naar de reproductie van kennis en toepassing van inzichten. Globaal verloopt ze voor de onderzochte vakken voldoende leerplangericht. De evaluatie is herkenbaar voor het onderwijsleerproces. De uitdagingen voor het schoolbeleid zijn tweevoudig. Enerzijds is er behoefte aan een gelijkgerichte aanpak en afspraken rond het evalueren van de onderzoekscompetentie en de vakattitudes en -vaardigheden. Anderzijds dringt over de vakken heen het verfijnen en stroomlijnen van de rapportering ervan zich op. Daarnaast verdient het herdenken van de verhouding dagelijks werk/examen een hernieuwde aandacht, alsook het op punt stellen van deliberatiecriteria voor de tweede graad in aansluiting op de bovenliggende graad.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie structuuronderdelen/vakken en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Structuuronderdelen/vakken in de focus

Studierichting per graad	Basisvorming	Keuze/Specifiek gedeelte
Graad 2 ASO Economie	geschiedenis, fysica en chemie	economie
Graad 2 ASO Wetenschappen	geschiedenis, fysica en chemie	fysica en chemie
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	geschiedenis	economie
Graad 3 ASO Economie-wiskunde	geschiedenis	economie
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen	geschiedenis, fysica en chemie	fysica en chemie
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	geschiedenis, fysica en chemie	fysica en chemie
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	geschiedenis, fysica en chemie	fysica en chemie

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde structuuronderdelen/vakken het volgende op:

3.1 Chemie en fysica in de tweede graad aso Economie en Wetenschappen en in de derde graad aso Wetenschappen-moderne talen, Wetenschappen-wiskunde en Latijn-wetenschappen

Voldoet

Vaststellingen

- De vakgebonden doelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. Toch vragen volgende bemerkingen de nodige opvolging. Voor fysica krijgen bepaalde leerinhouden minder aandacht bijv. fundamentele wisselwerkingen en fase-overgangen. Voor de basisvorming chemie in de tweede graad is de contextrijke benadering in mindere mate terug te vinden in het planningsmateriaal, cursusmateriaal en de evaluatiepraktijk.
- De algemene doelstellingen 'onderzoekend leren/leren onderzoeken' worden in voldoende mate gerealiseerd. Via leerlingenpractica en een soms uitdagende onderwijspraktijk wordt een goede basis gelegd voor onderzoekend leren. De vakgroep hanteert een vaste structuur om te voldoen aan het 'leren onderzoeken', in het bijzonder onderzoekscompetentie. De structuur wordt nog te weinig aangewend om bestaande opdrachten te herformuleren. De groei naar leren onderzoeken kan inhoudelijk nog versterkt worden. De leerlingenpractica evolueren nog te weinig van gesloten naar open, van eenvoudige naar complexe, van gestuurde naar zelfstandige opdrachten.
- De algemene doelstellingen 'wetenschap en samenleving' krijgen voldoende aandacht. De meeste lessen worden actueel ingevuld; er wordt veel aandacht besteed aan het gebruik van producten en demonstraties uit de leefwereld van de leerlingen.
- De algemene doelstellingen 'attitudes' krijgen tijdens de lespraktijk voldoende aandacht. Ze worden echter niet meegenomen bij de evaluatiepraktijk.
- De infrastructuur en de leermiddelen ondersteunen de leerplanrealisatie. Demonstratieproeven, modellen en multimedia visualiseren de theoretische concepten. Leraargebonden wordt moderne meetapparatuur geïntegreerd in het lesgebeuren. Voor de derde graad is er wat te weinig leerlingenmateriaal elektriciteit voor het opzetten van uitdagende leerlingenpractica. De leerlingen verwerken af en toe een deel van de leerstof via een ICT-oefening.
- De lessen verlopen zeer gestructureerd. Het cursusmateriaal is ondersteunend; hoofd- en bijzaken worden duidelijk onderscheiden. Positief zijn het aanreiken van leertips, schema's en het duidelijk aangeven van de verwachtingen bij toetsen en examens. Leerlingen met vakproblemen worden individueel geholpen.
- De goede vakgroepwerking ligt mee aan de basis van het degelijk wetenschapsonderwijs in de school. De periode van renovatiewerken aan de labo's is vlot overbrugd door tal van goede organisatorische afspraken. De vakgroep buigt zich ook over onderwijskundige thema's zoals horizontale- en verticale leerlijnen, de structurele aanpak van onderzoekscompetentie en leren leren. Het zelfreflecterend vermogen is groot. Het blijft echter een uitdaging om de afgesproken concepten voldoende concreet te vertalen in de onderwijspraktijk.
- De leerlingenevaluatie van de vakgebonden doelstellingen voldoet. De vraagstelling is gevarieerd en peilt zowel naar kennis, inzicht als toepassing. De evaluatie van onderzoekend leren/leren onderzoeken is minder kwaliteitsvol. De vakgroep heeft geen criteria om vakvaardigheden en -attitudes te evalueren. Bovendien is het gewicht dat eraan wordt gegeven sterk leraargebonden. Het cognitieve aspect bij de evaluatie van

de wetenschappen overheerst. Het is een uitdaging voor de vakgroep om ook de algemene doelstellingen wetenschappen mee te nemen in de evaluatiepraktijk.

3.2 Geschiedenis in de tweede graad aso Economie en Wetenschappen en in de derde graad aso Economie-moderne talen, Economie-wiskunde, Wetenschappen- wiskunde, Moderne talen-wetenschappen en Latijn-wetenschappen

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplanrealisatie gebeurt vanuit een deskundige en grondige analyse van de leerplandoelen en de leerplancriteria voor ordening en selectie van leerinhouden. De jaarplannen worden leerplangericht opgemaakt en vormen samen met de leerboeken en/of het uitgebreide cursusmateriaal het kader voor de leerplanrealisatie. Per leerinhoud verwijzen ze naar leerplandoelstellingen/eindtermen en naar specifieke werkvormen en leermiddelen, die voor de realisatie van vaardigheden aangewend worden.
- De vakgroep heeft de aanbevelingen uit het vorige doorlichtingsverslag in haar werking opgenomen. De ontwikkeling naar meer horizontale en verticale samenhang is duidelijk merkbaar. Er zijn afspraken over de opbouw van het historische referentie- en begrippenkader, over de realisatie van historische vaardigheden en het gebruik van leermiddelen. De sterke vakgroepwerking betekent zeker een meerwaarde voor alle participanten.
- In het leerproces van de tweede graad worden de historische inhouden steeds aan de hand van tekst- en beeldbronnen, kwantitatieve gegevens, relatieschema's, historische kaarten en tijdlijnen besproken en gesitueerd. Het historisch referentiekader en de structuurbegrippen dienen daarbij manifest als ordeningsinstrumenten en men baseert zich op de leerboeken, de historische atlas, aanvullende documenten en de zelfsamengestelde leerlingencursussen. Bepaalde onderwerpen worden in de vorm van gevallenstudies of focussen behandeld, vaak onder de vorm van begeleid zelfstandige persoonlijke- of groepsopdrachten. Leerlingen worden zo in de tweede graad volgens een duidelijk afgesproken leerlijn en volgens een stappenplan geconfronteerd met het beoefenen van de diverse historische vaardigheden (bronnenanalyse, kaartenstudie, informatie ordenen en verwerken, argumentering) en de principes van de onderzoekscompetentie (hoofd- en deelvragen, conclusie...). Waar mogelijk is er steeds een verwijzing naar herkenbaarheid in de actualiteit.
- Conform het leerplan worden in de derde graad de historische inhouden uitgesproken vanuit de meest kenmerkende ontwikkelingen (eerste leerjaar van de tweede graad) en probleemvelden (tweede leerjaar van de derde graad) behandeld. De leerinhouden worden vanuit probleemstellende vraagstelling en opdrachten benaderd. De historische-kritische benadering vormt het uitgangspunt en de confrontatie met en het beoefenen van de historische vaardigheden wordt steeds vooropgesteld. Actualisering komt in beide leerjaren voor en is verdiepend. De historische reader,² ondersteunt de leerlingen van het zesde jaar in het emancipatorisch denken en handelen.
- De aandacht voor leren leren en het onderzoekend leren is de rode draad binnen de vakgroepwerking. Ondanks de leraarafhankelijke verschillen in didactische benadering, is in de omgang met de documentatie en in de diepgang van interpretatie, de historisch-kritische analyse, de aandacht voor synthese en contextuele situering een nauwgezette afstemming en samenhang te herkennen. Men hanteert nauwgezet het Over-principe³. Op die manier bereikt men een hoog niveau van historisch inzicht.

² Een bundel actuele, kritische beschouwingen van vakspecialisten. 2

³ Oriënteren, voorbereiden, uitvoeren, rapporteren.

- De leerlingen worden op verschillende manieren in hun studiemethode begeleid via studietips, handleidingen bij de verwerking van verschillende soorten informatiebronnen, ondersteuning bij actief en onderzoekend leren, informatie over wat men moeten kennen en kunnen, ... De aandacht voor een heldere structuur bij de notities van de leerlingen kan nog uitgebreid worden.
- De verhouding dagelijks werk en examens verloopt volgens schoolafspraken. Vanuit de bekommernis van interne kwaliteitszorg heeft men de evaluatie geschiedenis geanalyseerd en op basis daarvan enkele bijstellingen genomen. Men streeft naar gelijkgerichtheid via afspraken over een evenwichtig samengestelde evaluatie (kennis, inzicht, vaardigheden, toepassingen en attitudebeoordeling). De evaluatie is steeds zeer verzorgd opgesteld, transparant en valide. De leraren geven voldoende klassikale en/of individuele feedback aan de leerlingen bij toetsen, proefwerken en zelfstandig werk.
- In het algemeen voldoen de studieresultaten. Toch blijkt dat voor nogal wat leerlingen in het eerste trimester van de tweede graad, de confrontatie met de hoge eisen eerder moeilijk verloopt. Dit tekort wordt daarna door de meesten ingehaald, doch voor de minder sterke leerlingen lukt dit niet altijd.
- De aandacht voor de brede culturele ontplooiing en ervaringsgerichte verruiming van de geschiedenislessen blijkt uit goed voorbereide extramurale activiteiten.
- Alle lessen gaan door in het goed uitgeruste vaklokaal en er is steeds voldoende aandacht voor het gebruik en het verder ontwikkelen van informatietechnologische geletterdheid bij de leerlingen.

3.3 Economie in de tweede graad aso Economie en in de derde graad aso Economie-moderne talen en Economie-wiskunde

Voldoet

Vaststellingen

- Er is een gerichte leerplanrealisatie gestoeld op kennis van en inzicht in het leerplanconcept. Voor de beide graden slaagt men erin om de theoretische referentiekaders behoorlijk te verkennen en de analyses toe te passen op concrete contexten en economische vraagstukken. Het actualiteitsprincipe vormt hierbij een sleutelelement. De systematische toepassing ervan - met een effectieve inbreng van de leerlingen - is een sterk punt en stimuleert ongetwijfeld de intrinsieke motivatie.
- In de tweede graad verloopt de leerplanrealisering binnen de zes thema's conform de leerinhouden en leerplandoelstellingen. In de derde graad wordt de lijn doorgetrokken om de leerlingen een attitude tot economische bedachtzaamheid bij te brengen. Gevolg: ze leren nadenken en redeneren over complexere economische verschijnselen en mechanismen. Hierbij wordt er aandacht besteed aan het verwerven en het toepassen van het begrippenrepertoire (zie ook bij de examens).
- De grafische analyses worden voldoende ingeoeffend, terwijl de wiskundige benadering te weinig uitdagend is (steeds terugkerende eerstegraadsvergelijkingen). De algebraïsche uitwerkingen en analyses worden bewust niet naar een hoger niveau getild. Er is daarom nog niet overwogen om voor specifieke toepassingen te differentiëren (Economie-wiskunde).
- Er wordt voldoende tijd uitgetrokken om leerinhouden en media op de gepaste wijze met elkaar te verbinden. Het computerondersteunend en ICT-onderwijs komen voldoende aan bod, alsook het werken met rekenbladen.
- Qua algemene doelstellingen wordt de algemene vorming en de sociale finaliteit van het vak verdienstelijk beklemtoond, o.m. via bepaalde thema's i.v.m. maatschappelijke en ethische items.
- In het luik bedrijfswetenschappen in de derde graad komen de verschillende dimensies behoorlijk en evenwichtig aan bod. De aanvulling met een extra uur boekhouden in het eindjaar is een meerwaarde om de bedrijfseconomische aspecten beter te kunnen

duiden. Een creatieve curriculumverruiming bieden de didactische bezoeken, de uitnodiging van gastsprekers en de deelname aan workshops rond teambuilding en creatief ondernemen.

- Wat de onderzoekscompetentie betreft, is het positief dat doorheen alle leerjaren de leerlingen kennismaken met een aantal in de specifieke eindtermen over onderzoekscompetentie vermelde schakels, zoals zich oriënteren, voorbereiden, uitvoeren en rapporteren. Een van de uitdagingen ligt ook in het vinden van een goede aansluiting tussen en binnen de leerjaren van de tweede en derde graad
- In de tweede graad krijgen via de toepassingen bepaalde deelaspecten van de onderzoekscompetentie aandacht (o.a. met behulp van ICT informatie selecteren, ordenen en bewerken en uitkomsten formuleren). Men is nog niet zover om de leerlingen voor een gegeven of zelfgekozen onderwerp onderzoeksvragen te laten formuleren m.b.t. een goed afgebakende en beheersbare onderzoeksopdracht.⁴
- Voor de derde graad zit in het ontwikkelen van de onderzoeksvaardigheden eveneens nog een groeimarge om een volwaardige onderzoeksopdracht samen te stellen. Meer bepaald gaat het over de verfijning van de inhoud van de opdracht in de micro- en macro-economische sfeer en het zelf laten formuleren van onderzoeksvragen.
- De leraren tonen een opvoedkundige bekommernis via de individuele ondersteuning tijdens het lesgebeuren, de extra oefeningen en het gestructureerd lesverloop. De leerlingen participeren op een vlotte en spontane wijze aan het onderwijsleerproces. Hun taalgebruik is verzorgd.
- De toets- en examenvragen liggen in elkaars verlengde: de leerlingen weten wat van hen verwacht wordt. De toetsfrequentie voor het dagelijks werk is voldoende. Het formatief karakter van de evaluatie wordt geconcretiseerd door de regelmatige en ondersteunende feedback. De examenvragen zijn inhoudsrelevant, evenwichtig verspreid over de geziene leerstof en uitnodigend geformuleerd. De evaluatie is gevarieerd qua vorm en inhoud. Soms wordt er onvoldoende gevarieerd in de vraagstelling over twee opeenvolgende schooljaren (eerste leerjaar van de derde graad). Alternatieve evaluatievormen vinden toepassing via de peerevaluatie bij de actualiteitsopgaven. De procesevaluatie bij het de onderzoekscompetentie is nog een werkpunt. De mondelinge examens worden op een betrouwbare wijze georganiseerd (a-selectie trekking van de vragen en schriftelijke neerslag van de antwoorden).
- De lessen werden regelmatig in de agenda's ingeschreven. Wel heeft men ietwat te weinig oog voor een duidelijke uitwerking van de onderwerpen, de toetsopgaven en de andere opdrachten.

⁴ 'Houd de actuele gebeurtenissen op economisch vlak in België bij' is geen onderzoeksvraag.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Begeleiding

4.1.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering:

- De school heeft een visie op leerzorg uitgeschreven. Ook op de website van de school staat interessante informatie i.v.m. leren studeren.
- De mogelijkheid tot individuele leerbegeleiding wordt georganiseerd door daartoe speciaal opgeleide collega's die de functie opnemen of een beperkt aantal uren vrijgesteld worden. Ongeacht wie de vraag doorgeeft (ouders, klassenraad, cel leerlingbegeleiding, vakleraar): het is steeds de leerling zelf die het initiatief moet nemen door zich aan te melden bij de studiebegeleider. Op basis van een intakegesprek (vragenlijst) wordt een "interventieplan" opgesteld. De krachtlijnen van dit plan worden vooraan in de schoolagenda van de leerling geschreven.
- De regelmatige opvolging van de betrokken leerlingen laat toe de effecten te meten van deze begeleiding. De informatie van de begeleidingsfiches wordt verder niet geanalyseerd om evoluties te detecteren en gerichte acties te initiëren.
- Er zijn schoolbreed talrijke initiatieven die de leerlingen sterk ondersteunen bij het leren, al komen die veeleer leraar- en/of vakgebonden tot stand zoals bv. inhaallessen, de extra opdrachten voor een aantal vakken op het leerplatform, de mogelijkheid tot remediëring en/of uitbreiding tijdens de middagpauze en de kritische zelfreflectie in een aantal vakgroepen. Er zijn nog geen duidelijke algemeen geldende afspraken over de invulling van de zorg zoals bv. leren plannen, de studietips per vak, de gedeelde verantwoordelijkheid van de leraar voor gestructureerde leerlingennotities, het gebruik van de remediëringfiche, of richtlijnen om de problemen rond de overgangen tussen de graden op te vangen.
- De klassentitularissen en vakleraren zijn het eerste aanspreekpunt voor alle begeleidingsvragen. De meeste leraren gaan spontaan over tot het plannen en uitvoeren van de gepaste begeleidingsacties bij het leren noteren, structureren en synthetiseren. Deze spontane initiatieven in het kader van de eerstelijnszorg worden voorlopig niet gelijkgericht gerapporteerd.
- De verscheidene ondernomen initiatieven rond leerzorg worden niet steeds gecentraliseerd bijgehouden zodat, voor die leerlingen die zich niet aanmeldten bij de studiebegeleiding, effectenmeting of verbeteringstrajecten weinig traceerbaar zijn.
- De zorgbehoeften worden voor alle klassengroepen in kaart gebracht en per klas informeert men alle betrokken leraren. Toch blijven de zorgvragen nog veeleer beperkt.
- Voor leerlingen met speciale leernoden beschikt de school over duidelijk uitgeschreven ondersteuningsmogelijkheden; de school onderneemt recentelijk acties om dit dyslexieplan uit te breiden naar een breder leerstoornissenbeleid (nuttige tips en 9 stappen om examenstress te vermijden).
- Het CLB staat, naast de aandacht voor en de eventuele ondersteuning van de leerbegeleiding, vooral in voor de socio-emotionele begeleiding.

- De begeleidingsacties worden voldoende aangewend om de B- en C-attesten en de oriënteringsadviezen in de notulen van de delibererende klassenraden te onderbouwen (zie verder).

4.2 Evaluatie

4.2.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning.

Motivering

- De school heeft geen visietekst over evalueren. Vanuit de sterke vakgroepwerking ontstaan er wel afspraken over de evaluatiepraktijk; op die manier wordt de gelijkgerichtheid binnen de vakgroep bewaakt. Over de vakgroepen heen zijn er echter weinig afspraken. Hierdoor worden goede praktijkvoorbeelden over competentiegericht beoordelen te weinig gemultipliceerd. Voor veel vakken overweegt de cognitieve beoordeling.
- In de twee graden ligt de verhouding dagelijks werk/examen vast op 25/75. Door het groot overwicht van de examens krijgt de procesevaluatie een te klein gewicht, wat niet overeenstemt met een aantal leerplantendensen.
- Vaktekorten geven aanleiding tot remediëring van leerlingen. Niet alle remediëringsinspanningen worden geregistreerd; hierdoor krijgt men in sommige gevallen onvoldoende zicht op de geleverde inspanningen. Terugkoppeling van tekorten naar het eventuele ontstaan ervan in de klas- of in de evaluatiepraktijk gebeurt niet systematisch.
- Indirect volgt de directie de evaluatiepraktijk op via o.a. functioneringsgesprekken en overleg met de vakgroepen. In de pedagogische raad komen overwegend de organisatorische aspecten van de evaluatiepraktijk aan bod. Sommige vakgroepen overleggen met de pedagogische begeleiding in het kader van de evaluatiepraktijk. Innoverende evaluatievormen, zoals peer- en zelfevaluatie, worden in een aantal vakken gebruikt. Een schoolbreed overleg rond de evaluatiepraktijk is er nog niet geweest. Dit kan mede verklaren waarom er nog geen schoolbrede, gelijkgerichte aanpak is voor de evaluatie van vakattitudes en -vaardigheden.
- De school heeft deliberatiecriteria voor de derde graad. Voor de tweede graad heeft ze enkel een opsomming van aandachtspunten. In de tweede graad is de totaalscore richtinggevend voor het al dan niet afleveren van een A-attest. Het aantal tekorten, de grootte van de tekorten en de progressie worden meegenomen bij de deliberaties van de derde graad, maar in veel mindere mate bij deze van de tweede graad. Hiermee wil het beleid prospectief delibereren in de tweede graad. Dit leidt soms tot een ongebruikelijk strenge selectie. Een aantal leerlingen wordt met geen of minimale tekorten via een B-attest doorverwezen naar een andere studierichting en/of onderwijsniveau.
- De school werkt met waarschuwingen en vakantietaken. Het is niet altijd transparant wanneer deze worden aangewend.

4.2.2 Rapporteringspraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning.

Motivering

- De communicatie over de schoolvorderingen met de leerlingen en ouders gebeurt via de schoolagenda, de maandrapporten en de syntheserapporten. De rapporten zijn overzichtelijk en informatief. De vakcommentaren zijn overwegend stimulerend en in mindere mate diagnosticerend en remediërend. Bij zwakkere resultaten communiceert de school extra via waarschuwingsbrieven en oudercontacten.
- In het kader van de schoolloopbaanbegeleiding worden op de syntheserapporten de vakken geclusterd tot een aantal vormen (bijv. wetenschappelijke vorming, verbaal literaire vorming,...). Tijdens de deliberaties van de tweede graad wordt dit gegeven echter in mindere mate gebruikt (zie ook deelverslag evaluatiepraktijk).
- Op de rapporten worden vakattitudes en vaardigheden niet eenduidig weergegeven. Elke vakgroep hanteert een eigen systeem om hierover te rapporteren. Sommige leraren geven aan dat de vastgelegde verhouding dagelijks werk/examens en de cijfermatige weergave het competentiegericht rapporteren bemoeilijkt.
- De motivering van de B- en C-attesten verloopt conform de regelgeving. Toch bemoeilijkt een gebrekkige bundeling van de onderbouwende informatie het overzicht op het leertraject. Naar aanleiding van de doorlichting heeft de directie de informatie voor een aantal leerlingen gecentraliseerd. Ze wil in de nabije toekomst deze informatiestroom optimaliseren.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- Voor de beleidsvorming en -uitvoering gaat de schoolleiding uit van visieteksten en nota's met werkpunten en stappenplannen. De jaarlijks herwerkte schoolwerkplannen vormen het raamwerk om de acties te kaderen, bij te sturen en op te volgen. Kortom: er is een bewuste aandacht voor schoolontwikkeling en -verbetering. Het zelfreflecterend vermogen is groot.
- De directeur heeft met de adjunct-directeur een constructieve en complementaire samenwerking en taakverdeling opgezet. Er is een beperkt en functioneel middenkader. De pedagogische raad fungeert als een klankbord en denktank voor de directie rond pedagogische en organisatorische aspecten van de schoolwerking. Daarnaast is er een leerlingenraad en zijn tal van werkgroepen operationeel.
- Er heerst een participatief klimaat geïnspireerd door een democratisch en inspirerend schoolleiderschap. Hierbij is er een gerichte aansturing op schoolniveau om de samenhang en de collegialiteit bij het personeel te versterken, alsook i.v.m. het adequaat functioneren in vakgroepen. Daarnaast worden er vrij hoge eisen gesteld aan het engagement, de werkinzet en het professioneel handelen van het personeel. In het kader van een eigentijds personeelsbeleid wordt trouwens groot belang gehecht aan de functioneringsgesprekken.
- Zowel het overkoepelend onderhandelingscomité als de eigen schoolraad spelen hun decretale rol in het schoolbeleid. Er werd wel vastgesteld dat de verplichte advies- en overlegmateries niet steeds op de agenda van de schoolraad komen. Hoewel de vaststelling van het nascholingsbeleid niet geadviseerd wordt, komt het als onderdeel van het schoolwerkplan op de agenda van het overkoepelend onderhandelingscomité.⁵

⁵ Het opstellen of wijzigen van het schoolwerkplan is een verplichte overlegmaterie (art.21, 1°,c), terwijl elke ontwerp van beslissing inzake de vaststelling van het nascholingsbeleid een verplichte

- Het nascholingsplan is niet echt een werkbaar document dat op een samenhangende wijze de schooleigen nascholingsinspanningen bundelt en de leerbereidheid binnen het korps in al haar facetten weerspiegelt. De nascholingsmiddelen worden correct gebruikt en er wordt meer uitgegeven dan de toegekende middelen.
- Aansluitend maken de opeenvolgende schoolwerkplannen voorwerp uit van geregelde evaluatie (zie hoger). De schoolleiding staat trouwens open voor vaststellingen en aanwijzingen vanuit externe evaluatie (o.a. inspectie) en voor kwaliteitszorg. Dat laatste wordt geconcretiseerd door de deelname aan specifieke projecten, alsook door de interne bevestigingen en zelfreflectie over tal van aspecten van de schoolwerking en -organisatie.
- De school poogt op een systematische wijze werk te maken van een taalbeleid (geen sinecure). De taalvakken hebben hier het voortouw genomen. Het taalbeleid is een rubriek in het schoolwerkplan en een vast agendapunt voor de vakgroepen. Een reeks van verdienstelijke en concrete acties werden gelanceerd. De hoofdbekommernis van de werkgroep is het blijven sensibiliseren van de collega's en het zoeken naar acties die tastbaar zijn en renderen.
- Reeds is er een doordachte en gestructureerde inspanning geleverd m.b.t. de nieuwe vakoverschrijdende eindtermen. De aansturing vanuit het schoolniveau is hier doelgericht.

Inbreuk tegen de regelgeving

- De vaststelling van het nascholingsbeleid wordt niet geadviseerd door de schoolraad (Decreet betreffende de participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad van 02 april 2004 - artikel 19).

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De leerplanrealisering.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De aansturing en opvolging van de vakgroepwerking.
- Het engagement en de vakdeskundigheid van de leraren.
- De gerichte aandacht voor leren leren en de onderzoekscompetentie.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De krachtige visie(ontwikkeling) op de kerntaken van het onderwijs.
- Het participatief karakter van de school.
- Het doeltreffende communicatieve beleid doorheen de geledingen van de school.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De toepassing van andere evaluatievormen.
- De gelijkgerichtheid inzake vakvaardigheden en - attitudes (voor bepaalde vakken).

Wat betreft het algemeen beleid:

- Een kritische reflectie op het deliberatiebeleid en de attestering.
- Het adequaat bijhouden/noteren van alle remediëringsinspanningen (voor bepaalde vakken).
- Het meer gestalte geven aan het nascholingsplan.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Nihil

Wat betreft de regelgeving:

- De besluitvormingsprocedures i.v.m. het nascholingsplan.

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor alle structuuronderdelen.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Henri Christiaen

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Greta Feys, directeur